

כח המחשבה

"כל סבוכי הדעות שבבני אדם וכל הסתירות הפנימיות שכל יחיד סובל בדעותיו באים רק מפני הערפלים המצויים במחשבה על דבר המושג האלחי, שהוא ים שאין לו סוף וכל המחשבות כולן, בין המעשיות ובין העיוניות, ממנו הן נובעות ואליו הן שבות".

1101 פ"א פ"א - תר"ז ז"ך

"אותה המחשבה היסודית, שהיא באמה ראשית הכל, היא מחשבת החיים כעצמה, המחשבה שהיא יסוד החיים וכל המפעל, וכל המגמה והנטייה של החיים, המחשבה העליונה והמקורית שבנשמה, שממנה החיים נשאבים, ושעל פיה החיים מסתגנים".

אורח הקדושה

מחשבה-יסודית היא מחשבת החיים עצמם - לא המחשבה שבמוח האדם, שבאינטלקט, אלא זו הקיימת בשורש אישיותו, בכלליות כל מחשבותיו הרגשותיו והתנהגותיו, המחשבה שהיא יסוד מדיניות חיו. האידיאה, נקודת החיים הפנימית שבכל אדם ואדם. או כפי שמתבטא הרב לקמן: "המחשבה המהותית של כל החיים ושרש כל המחשבות כולן".
 המחשבה של האינטלקט אינה אלא ביטוי קטן, יגה, מאומר החיים של המחשבה-היסודית".

← הוא הקריח
 העולם
 תר"ז ק"ר

הספרות התקדש, וגם הסופרים תקדשו, יתרומם העולם להפיר את כחה הגדול והעדין של הספרות, - הרמת היסוד הרוחני בעולם בכל עילוי. ילך האור ויפרץ, התביעה האיתנה תתבע את שלה, התובעים הם נשמות רבות צמאות, נשמות מרגישות, מפירות בתקמת הפרצוף של הפכטאים והסגנון את טמאת הרעיון שבסופרים רבים, שלא תכסה אותה כל מליצה מוסרית, כל הלבשה שירית, "עקב הלב מפל ואנש הוא" ¹⁴⁸⁵. רוח טמאה זה ככל רוח הטמאה בכלל עבר ועבר, יבטל מן העולם וכליל יחלף והספרות התקדש, וכל סופר יחל לדעת את הרוממות ואת הקדש שבגבורתו, ולא יטבול עטו בלא טהרת ושמחה וקדשת רעיון. לפחות תקדים המחשבה של תשובה, הרהורי תשובה עמקים לפני כל יצירה. אז תצא היצירה בטהרתה, רות ד' תחול עליה ונשמת הגוי קלו, תגבל בה אחרי אשר תקמת סופרים תסרח ¹⁴⁸⁶, יאמר לישאל עוד: "ואני זאת בריתי אותם אמר ד' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיר לא מושוו מפיר ומפי ורעך ומפי ורעך, אמר ד' מעתה ועד עולם" ¹⁴⁸⁷.

אורח
 הרחיה
 פ"א
 ז"ך

המחלה הנוראה של הדור

המחלה הנוראה של הדור אין מקומה העקרי לא בלב, לא ברגש, לא בתאנה והסקרות, לא בידים פועלות און ולא ברגלים אצות לרעה, אף על פי שכל אלה חולים ונכאבים הנם. אכל יסודה של המחלה הוא המח, - כח המחשבה. בראש פסגת המחשבה החובקת את הכל, מסתתרת מחלה עזה שהיא עמקה מכל שפה מרגלת, ובשכילה לא יבין איש שפת רעהו, וכל המקרים הצדדיים שמים הם נוספות להגדיל את ההתרחבות של החלי האנושי ועינינו רואות וכלות גם מבלי חקר הרבה, הננו רואים, שהסבה לכל מכאובי הדור היא רק המחשבה. ההמון הרב אמנם הוא נמשך אל הצרם על ידי התגעשות של מהומה, על ידי הסמיכה על אינה אבטוריטיטים שלו ועל ידי קלות הרצת. אכל הסבה הפנימית שמסבבת כל אלה היא התנועה המחשבתית הכוללת, שמצאה מקום במחם של הכחות הפועלים, על ידי מה שבאה לבקש חשבון על כל האוצר של הרגש שהיה להם מאז בלבכם על ידי ההרגל, החנוך והמורשה ברב או במעט, ולא מצאה ידם להעמידו על ברונו מכל צדדיו. הם רומים שמצאו רק צדדים כהים, של רגש בלא דעת, של פחדנות ומרד בלא אמצ לב וגבורת החיים, ויהם לבכם בקרפם. ומתוך שלא מצאו דרך סלולה איך להאיר באור הדעת על הרגש המשמר מימים היותר עתיקים וגם היותר טובים לאמתנו, לרומם את כל נקדותיו הפרטיות עד נקרת הגבה של השכל המתנשא, החופש וחוקר נתיבות עולם, החפץ לטל לו את ארחו במדע החיים, העומדת למעלה אפלו מן הרוממות המטפיסית, על-כן פנה לו אל הזלזול והשלילה. מכאב לב ומנפש מרה,

מנהיגים מובילים

חלקי אור
הפסקה
לשלושה חלקים

אין השם הדור
למזכר
מחלה נכאבה זו

ומאפס תכן לחיים נספחו רבים ללוחמים, במפלגות כאלה שלא יכירם שם מקומם כלל, ומוסרים את חילם לזרים. נרחם על אלה האמללים, בנינו ואחינו הטובעים בים זועף של צרות רוחניות, שהן קשות יותר מכל חלי ומדרה. נושיט להם דברים טובים, דברים נחומים, מלאים שכל מפיקים שקט ואמץ. על ידי אותו הכח עצמו ששלטל אותו לתוך מצבו הנרצע וההרוס. כי מה הוא הכח הפועל את כל השנויים הנמרצים בקרבו, שבגללם אנוחנו כל-כך טובלים אם לא הספרות? וכיון שהספרות פועלת עליו כל-כך הרבה, מוכן שרק בכח המחשבי שבקרבה היא פועלת. אף על פי שנקבץ בתוכה גם לתג הרבה ודברים מחממים ומלהיבים לבר, אכל מכל-מקום אם לא היה לה בסיס מחשבי אי אפשר שמתקים ותקנה כל-כך לבבות, להרס ולכלע באפן סיסתמתי.

הפסקה זו מנלה
לני. הכר ע
תביעה חייב
מבועת חגשו
במחשבת קדור
מאפייניו אלו
מה?